

INFORME DE CONJUNTURA

L'economia del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

Sumari

Activitat Econòmica	1
Ocupació	2
Atur	5
Preus (IPC)	7
Activitat Turística	9
Habitatge	12
Comerç Exterior	13

Previsions

Ocupació	☹️
Atur	😊
Preus (IPC)	☹️
Activitat empresarial	😊
Comerç exterior	☹️

Llegenda icones:

Empitjora

Igual

Millora

Tercer trimestre de 2016

L'activitat econòmica a les comarques del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre al tercer trimestre de l'exercici 2016 ha registrat dades contradictòries que no indiquen perspectives de millora immediata.

En dades interanuals, l'ocupació no ha millorat, al contrari del que ha succeït als conjunts català i espanyol. Tot i això, l'atur ha disminuït, en bona part per causa del descens dels actius. El fet que el nombre d'aturats hagi disminuït en 13.000 persones en dades interanuals i el d'actius en 15.000 comporta una disminució «fantasma» de la taxa d'atur, ja que en realitat disminueix la taxa d'activitat. El mercat de treball de la zona està bastant estancat i no troba el dinamisme d'altres llocs.

Pel que fa a les empreses, els assalariats augmenten a les de més de cinc treballadors, però el problema és que aquest efecte no s'estén a les de menys de cinc, que mostren reserves a l'hora de contractar personal i que són majoria al territori. És manifest que l'augment dels assalariats a les empreses més grans té un efecte important en l'economia en general, ja que n'augmenta la capacitat de producció. Tot i això, com que la gran majoria d'aquestes empreses estan localitzades a les comarques centrals del Camp de Tarragona, l'ocupació augmenta proporcionalment molt més en aquesta àrea que a la resta.

La taxa d'augment interanual dels preus ha estat del 0,2%, per tant, inferior a la catalana i similar a l'espanyola. Això explica, en part, la major pressió de la demanda. En aquest marc, s'observa la significació dels mercats més captius en la variació de preus, que són els que més augmenten, així com els efectes de la caiguda del preu del petroli.

Pel que fa al turisme, les dades fins al setembre mostren un increment important del nombre de visitants i de pernoctacions en comparació de l'exercici anterior, encara que continua la forta estacionalitat i disminueix la durada mitjana de l'estada. A més, tot i que es manté la distància entre les dues marques de la zona —la Costa Daurada i les Terres de l'Ebre—, s'observa un augment interanual interessant de visitants estrangers a les Terres de l'Ebre en els diferents segments de l'oferta.

La construcció residencial mostra una certa millora en la mesura que durant tot el 2015 i el primer semestre del 2016 s'han iniciat tants habitatges com s'han acabat. Tot i això, les perspectives no són tan bones com al conjunt de Catalunya i, dins de la zona, són millors a les dues comarques costaneres de les Terres de l'Ebre que al Camp de Tarragona.

El comerç exterior presenta, fins a l'agost, variacions a la baixa en comparació de l'exercici anterior. La causa és, en bona part, l'especialització —en pocs països i productes— d'aquest comerç. Aquestes dades difereixen de les del conjunt català, on s'han incrementat tant les exportacions com les importacions. La conseqüència és un pes inferior del comerç exterior de la zona al conjunt de Catalunya.

Globalment, els indicadors de l'activitat productiva no mostren indicis de consolidació, ja que són contradictoris. Mentre que el turisme registra dades positives, la construcció mostra una estabilitat a la baixa i el valor de les exportacions i importacions de la zona disminueix. Tot emmarcat en una situació en què costa molt crear ocupació.

1. ELS OCUPATS

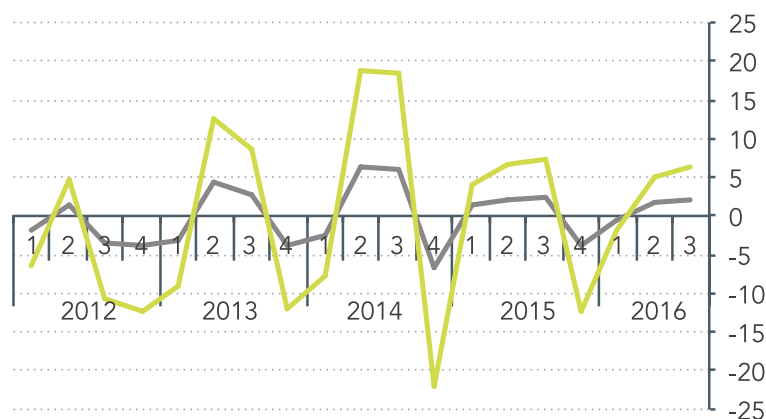
Quadre 1. Els ocupats al segon trimestre de 2016

TOTAL	2013	2014	2015	2016
Nombre d'ocupats	311,60	329,10	324,80	322,00
Variació anual	-0,10	5,62	-1,27	-0,86

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
Milers				
2013	13,70	47,80	27,80	222,20
2014	14,50	58,20	22,50	233,90
2015	14,00	57,30	23,50	230,00
2016	15,20	52,40	20,90	233,50
Sig. Sectorial %				
2013	4,40	15,34	8,92	71,31
2014	4,41	17,68	6,84	71,07
2015	4,31	17,64	7,24	70,81
2016	4,72	16,27	6,49	72,52
Var. interanual %				
2012-13	-8,67	-13,87	-4,79	4,66
2013-14	5,84	21,76	-19,06	5,27
2014-15	-3,45	-1,55	4,44	-1,67
2015-16	8,57	-8,55	-11,06	1,52

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Gràfic 1. Variació de l'ocupació intertrimestral

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Quadre 2. La contractació laboral a les comarques del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre respecte del total català

	Nombre de contractes a Tarragona			Relació respecte del conjunt de Catalunya		
	Indefinit	Temporal	Totals	Temporal	Indefinit	Totals
2012	23.610	188.932	212.542	8,25	10,26	9,99
2013	18.815	198.625	217.440	8,02	10,31	10,06
2014	21.918	222.420	244.338	7,68	10,31	10,01
2015	23.980	255.810	279.790	7,37	10,63	10,24
2016*	21.867	206.339	228.206	7,80	10,59	10,24

*De gener a setembre

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya).

1. L'ocupació. Visió general i comarcal

El nombre de persones ocupades ha disminuït un 0,86 % en la variació interanual del tercer trimestre de 2016. Aquesta petita caiguda a l'àrea contrasta amb l'augment del 3,64 %, també en valors interanuals, del conjunt català i el 2,65 % de l'espanyol. La zona no crea ocupació amb el mateix ritme que altres àrees, un fet que es pot observar en les dades del tercer trimestre, que és quan es fan la majoria de contractes temporals a la zona i, normalment, s'hi registra la major ocupació.

Des de l'increment interanual de l'any 2014, els valors han disminuït de manera contínua per al tercer trimestre de l'exercici. Si s'observen amb més detall les dades de l'àrea a partir de 2014, es pot veure com l'ocupació disminueix en la indústria i en la construcció, i augmenta lleugerament en l'agricultura, mentre que el sector serveis no en crea. Són preocupants els valors interanuals de la caiguda de l'ocupació en la indústria més elevats des de 2014. Els serveis experimenten un augment d'ocupació d'un 1,52 % interanual, però, tot i que l'ocupació ha guanyat força en aquest sector després de la forta caiguda interanual de l'any anterior, es troba molt per sota de l'increment de 2014. Per contra, l'ocupació continua caient en la construcció fins a un 8,55 % interanual. Aquesta caiguda lligada a la disminució trimestral continuada significa tenir cada cop menys persones ocupades. L'agricultura, amb un comportament de forta temporalitat, mostra un augment interanual del 8,57 % per al tercer trimestre de 2016 i un nombre de persones ocupades que es manté relativament elevat. La variació successiva d'ocupació sectorial ens mostra l'augment relatiu del pes dels serveis, la caiguda de la construcció, la resistència a la baixa de l'agricultura i les oscil·lacions del sector industrial.

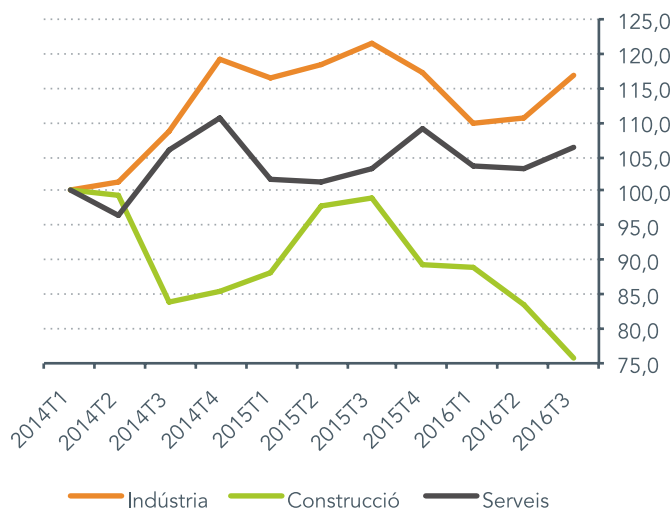
Al gràfic 1 es pot observar la forta estacionalitat de l'ocupació a les comarques de Tarragona, on es registren caigudes molt fortes durant el quart trimestre de l'any i una recuperació durant el segon i el tercer, tant pel que fa al nombre de persones com per la variació de la taxa interanual del conjunt d'ocupats.

Al quadre 2 es mostra la dinàmica anual de la contractació laboral a la zona i la seva recuperació des de 2014. La zona ha guanyat poc pes sobre el total català, però s'observa la forta diferència relativa entre la contractació indefinida i la temporal en comparació del total català, que en un cas representa el 7,80 % i en l'altre, el 10,59 %. L'any 2012, el nombre de contractes indefinits a Tarragona representava un 11,11 % del total, i aquesta xifra va passar al 8,57 % el 2015 i al 9,58 % (amb dades fins al setembre) al 2016.

3r trimestre 2016

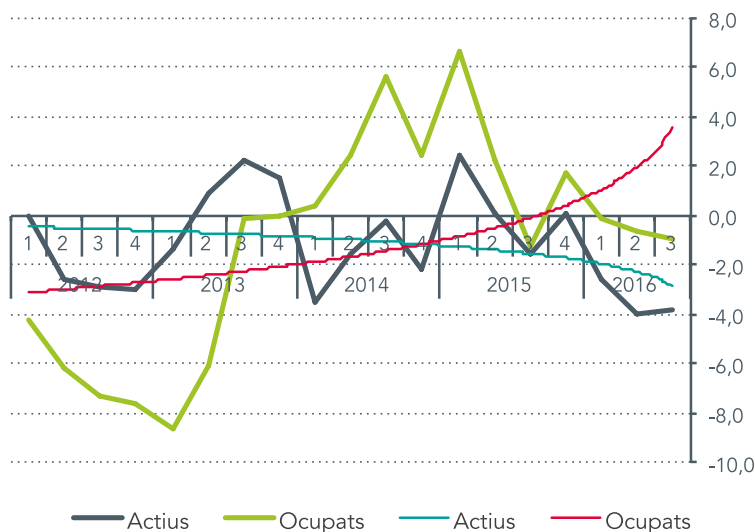
1. ELS OCUPATS

Gràfic 2. Variació de l'ocupació als principals sectors de la zona (base 100). Primer trimestre de 2014.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Gràfic 3. Variació interanual d'actius i ocupats. Tendència.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Quadre 3. Variació interanual dels actius i de l'ocupació. Tercer trimestre de 2016.

	Règim General i Treballadors autònoms Autònoms					
	Actius	Ocupats	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
Barcelona	1,42	4,74	26,87	-3,14	13,27	6,11
Girona	0,05	4,27	31,08	0,62	17,09	3,24
Lleida	-7,86	-2,74	-2,22	24,56	-23,78	-4,47
Tarragona	-3,79	-0,89	8,57	-8,55	-11,06	1,52
CATALUNYA	0,16	3,64	10,63	-2,19	6,69	4,75

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Al gràfic 2 es mostra una de les dificultats més importants de crear ocupació i es pot observar com els tres sectors més significatius de la zona pel que fa al nombre d'ocupats tenen un comportament molt específic en la temporalitat de l'ocupació. Això ressalta, d'una banda, l'estacionalitat de molts sectors d'activitat, i de l'altra, la poca capacitat de moltes empreses per mantenir l'activitat en moments de menys comandes, cosa que les fa instrumentalitzar la contractació temporal i, a mitjà termini, els crea dificultats de consolidació i d'expansió. Al gràfic es mostra la valoració per als tres sectors des de 2014, moment en què s'inicien una recuperació de l'ocupació, la caiguda de la construcció, un menor dinamisme en els serveis (a finals d'any) i unes oscil·lacions molt fortes en la indústria, que tot i crear més ocupació relativa que els altres sectors, mostra inseguretats a partir del tercer trimestre de 2015.

L'element de forta temporalitat de l'ocupació és el causant d'una altra particularitat del mercat de treball de l'àrea: la major disminució del nombre d'actius que d'ocupats des de 2012. Al gràfic 3 es mostra la variació interanual dels actius i ocupats amb les corresponents línies de tendència. Les menors perspectives per poder desenvolupar unes possibilitats laborals que comporten les particularitats de l'ocupació fan que moltes persones surtin del mercat de treball per les poques opcions de trobar feina. Es troben en aquesta situació moltes persones majors de 55 anys, les dones i els joves.

El fet que surtin del mercat de treball de l'àrea significa que molts d'ells, principalment les persones joves i els estrangers, proven d'entrar al d'altres àrees, i això comporta una emigració i una disminució de la població.

Aquestes particularitats del mercat laboral de la zona en determinen la dinàmica, que és diferent de la d'altres llocs de Catalunya. Al quadre 3 s'indiquen les variacions interanuals del tercer trimestre de 2016 a les quatre províncies catalanes i en el seu conjunt. Queden paleses les diferències entre les dades de Barcelona i Girona, molt similars entre si, i les de Lleida i Tarragona, diferents de les primeres, però molt semblants entre si.

Tot i les diferències sectorials —entre les quals destaquen l'augment dels serveis i la caiguda de la indústria a Tarragona—, cal valorar que, tot i l'estacionalitat turística de les tres províncies costaneres, l'augment de l'ocupació del sector terciari ha estat molt menor a Tarragona que a Girona i Barcelona. Al quadre també s'observa la disminució dels actius a Lleida i Tarragona, i el lleuger augment a Barcelona i Girona.

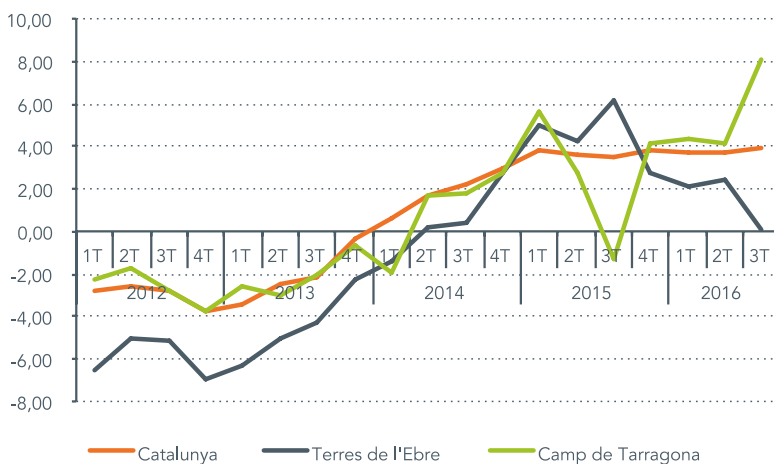
1. ELS OCUPATS

Quadre 4. Variació interanual d'afiliats a la Seguretat Social. Setembre de 2016

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Autònoms	Assalariats
Alt Camp	-1,19	0,16	2,80	1,79	1,16	-0,28	1,50
Baix Camp	-0,94	1,96	3,00	10,25	8,20	2,68	9,10
Baix Ebre	-0,46	-2,48	7,66	0,70	0,76	1,61	0,17
Baix Penedès	0,00	10,07	1,78	8,47	7,98	2,17	9,36
Conca de Barberà	1,29	3,91	4,94	2,05	3,01	-0,11	4,02
Montsià	1,87	1,60	7,94	-1,83	-0,19	0,41	-0,81
Priorat	3,26	17,13	6,38	7,81	9,13	-0,57	17,59
Ribera d'Ebre	4,63	7,44	-9,56	-4,39	-2,89	-2,42	-3,34
Tarragonès	-0,62	-0,23	9,15	11,03	9,41	3,60	9,74
Terra Alta	0,88	6,48	0,00	-1,32	0,93	-0,17	2,14
Camp de Tarragona	-0,03	1,97	5,70	9,83	8,06	2,45	8,78
Terres de l'Ebre	1,23	0,69	4,50	-0,86	0,03	0,47	-0,17
Prov. Tarragona	0,66	1,72	5,45	8,03	6,58	1,88	7,80
CATALUNYA	1,30	2,61	5,09	4,13	3,92	0,73	4,64

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Gràfic 4. Variació interanual del total d'afiliats a la Seguretat Social

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

Quadre 5. Distribució de l'augment de l'ocupació assalariada en funció de la grandària de les empreses

	Fins a 5 treballadors	De 6 a 50 treballadors	De 51 a 250 treballadors	Més de 250 treballadors	TOTAL
Alt Camp	-0,05	0,98	-0,94	1,38	1,36
Baix Camp	2,33	7,78	8,57	8,49	27,16
Baix Ebre	1,07	2,81	-3,43	-0,27	0,18
Baix Penedès	1,30	3,15	4,30	0,64	9,38
Conca de Barberà	0,27	0,62	0,28	0,20	1,37
Montsià	-0,05	2,54	-1,94	-1,19	-0,65
Priorat	0,06	1,28	0,01	-	1,34
Ribera d'Ebre	-0,19	-0,34	0,06	-0,23	-0,70
Tarragonès	3,66	22,06	33,67	0,97	60,36
Terra Alta	-0,03	0,21	0,03	-	0,20
Camp de Tarragona	7,56	35,86	45,87	11,67	100,97
Terres de l'Ebre	0,80	5,22	-5,29	-1,69	-0,97
Prov. Tarragona	8,36	41,08	40,58	9,98	100,00

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

1.1. L'ocupació comarcal. Dades de la Seguretat Social

La valoració interanual de les dades d'afiliació a la Seguretat Social en els règims general i d'autònoms per comarques mostra diferències territorials que cal tenir en compte en la dinàmica d'ocupació de l'àrea. Al quadre 4 s'observa com les variacions per al conjunt de l'àrea, amb tots els indicadors positius, han estat superiors a les de Catalunya en la construcció i, principalment, en els serveis, i inferiors en l'agricultura i la indústria. També s'hi observa com el nombre d'afiliacions ha estat molt superior al Camp de Tarragona que a les Terres de l'Ebre, on disminueix el conjunt d'assalariats (amb tots els indicadors inferiors als del Camp i als del conjunt català).

Per comarques, el nombre d'afiliats ha disminuït al Montsià i a la Ribera d'Ebre, amb pèrdues en els serveis (que també es donen a la Terra Alta) i una forta disminució en la construcció a la Ribera. Pel que fa al Camp de Tarragona, destaca el fort augment del Tarragonès i del Priorat, així com el del Baix Penedès i Baix Camp, principalment per l'increment del sector serveis.

Al gràfic 4 es mostren les variacions interanuals per trimestre de les afiliacions a la Seguretat Social al Camp de Tarragona, a les Terres de l'Ebre i al conjunt de Catalunya. Les variacions temporals de les tres àrees són molt similars, tot i que s'observen dos fets importants a destacar. D'una banda, que la variació del Camp és més semblant a la del conjunt català que la de les Terres de l'Ebre, excepte al tercer trimestre de 2015, quan la variació interanual contrasta amb els augments dels trimestres anteriors. De l'altra, que a les Terres de l'Ebre les variacions han estat pràcticament sempre inferiors a les del conjunt català i a les del Camp. A partir del màxim del tercer trimestre de 2015, la disminució del ritme de nous afiliats a la Seguretat Social a les Terres de l'Ebre contrasta amb el fort augment de les altres àrees.

Les diferències del darrer període en les dues àrees del territori s'expliquen en part per les xifres del quadre 5 i també per la consideració que s'està esgotant l'augment d'autònoms com a substitut de la relació laboral. En aquest quadre es mostra com la major part de l'augment d'afiliats del Règim General (és a dir, de treballadors assalariats), que ha estat de 15.178 persones en dades interanuals al setembre de 2016, es dona en empreses que tenen entre 6 i 50 treballadors, i entre 51 i 250.

Tot i que aquesta situació no deixa de ser un element positiu per a la conjuntura econòmica de la zona i per a la consolidació de l'oferta empresarial, no s'estén a les empreses de menys de cinc treballadors, que són la majoria d'empreses amb assalariats i les que podrien generar més ocupació total amb petits augments, i així és difícil que l'ocupació augmenti notablement. Aquesta circumstància i les dificultats que sembla que hi ha darrerament per crear més ocupació a les Terres de l'Ebre expliquen, en bona part, les dificultats d'augmentar l'ocupació a la zona.

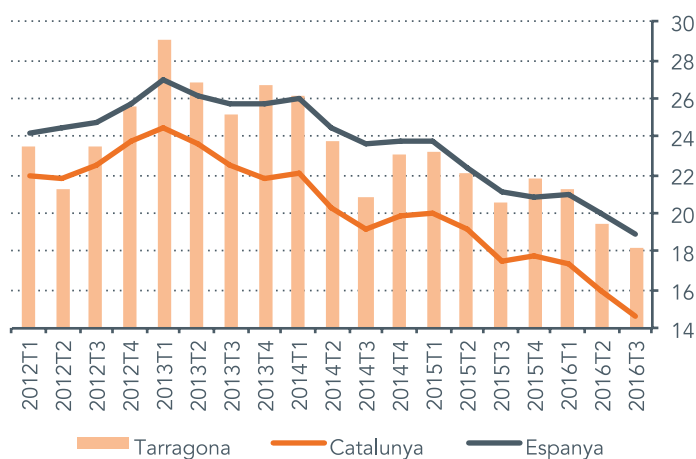
2. L'ATUR

Quadre 6. La taxa d'atur. Tercer trimestre de 2016

	Taxa d'atur			Diferència respecte de Tarragona	
	Tarragona	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
2012	23,44	22,46	24,79	-0,98	1,35
2013	25,19	22,55	25,65	-2,64	0,46
2014	20,79	19,10	23,67	-1,69	2,88
2015	20,56	17,49	21,18	-3,07	0,62
2016	18,15	14,63	18,91	-3,52	0,76

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Gràfic 5. Variació trimestral de la taxa d'atur al tercer trimestre

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Quadre 7. Anàlisi sectorial dels aturats. Tercer trimestre de 2016

Milers	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	P. ocupació*
2012	95,50	6,50	5,60	5,10	27,10	51,20
2013	104,90	4,70	7,00	3,90	27,20	62,20
2014	86,40	3,70	3,50	4,50	19,80	54,80
2015	84,10	3,70	4,00	4,60	17,50	54,40
2016	71,40	4,40	3,70	3,30	16,70	43,20

Taxa d'atur	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	P. ocupació*
2012	23,44	30,23	9,17	14,87	11,32	12,43
2013	25,19	25,54	12,77	12,30	10,91	12,05
2014	20,79	20,33	5,67	16,67	7,80	8,76
2015	20,57	20,90	6,53	16,37	7,07	8,37
2016	18,15	22,45	6,60	13,64	6,67	8,05

Distribució	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	P. ocupació*
2012	100	6,81	5,86	5,34	28,38	53,61
2013	100	4,48	6,67	3,72	25,93	59,29
2014	100	4,28	4,05	5,21	22,92	63,43
2015	100	4,40	4,76	5,47	20,81	64,68
2016	100	6,16	5,18	4,62	23,39	60,50

* Aturats que cerquen la primera ocupació o que han deixat la seva ocupació fa més d'un any.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

2. El nombre d'aturats i la taxa d'atur

En dades interanuals del tercer trimestre de l'exercici, la taxa d'atur ha disminuït gairebé dos punts i mig. Malgrat tot, representa el 18,5 %, un percentatge tres punts i mig superior a la mitjana catalana del període i 0,75 punts per sota de l'espanyola. Aquesta taxa és relativament elevada i ens mostra que en el mercat de treball de la zona l'atur té una rigidesa superior que en altres llocs i és més difícil que disminueixi. Tal com s'observa al quadre 6 en dades del tercer trimestre i al gràfic 5 en evolució trimestral, la taxa d'atur a la zona es distancia cada cop més de la catalana i s'ajusta més a la mitjana espanyola, que és molt superior.

Al gràfic s'observa aquesta major resistència de la taxa d'atur a disminuir a la zona en dades trimestrals des de 2012. Les taxes només es van aproximar al tercer trimestre de 2014; a partir d'aleshores, la dinàmica de disminució a Tarragona ha estat més lenta i el nivell d'atur sempre ha estat superior al català. Les taxes s'ajusten més a l'evolució del conjunt espanyol, tot i que gairebé sempre estan per sota.

L'atur a l'àrea ha disminuït, en dades interanuals, poc menys de 13.000 persones, una disminució important des del màxim de 2013 que representa gairebé 35.000 persones aturades menys.

La disminució s'ha produït en tots els sectors d'activitat, inclòs el dels aturats de llarga durada, tret de l'agricultura, que ha experimentat un lleuger increment. En analitzar la taxa sectorial al quadre 7, s'observa com es manté per sota del 7 % en la indústria i en els serveis, mentre que, des de 2014, augmenta en l'agricultura fins a arribar a un 22,45 % i disminueix en la construcció fins al 13,64 %. Pel que fa a l'atur de llarga durada, la taxa disminueix en valoració interanual i representa un 8,05 %.

El nombre de persones aturades disminueix i, des de 2012, ho fa en major mesura en el sector serveis (38,32 %), seguit de la construcció (35,29 %), la indústria (33,93 %) i l'agricultura (32,31 %), que mostra una mica més de resistència. El nombre d'aturats de llarga durada o que cerquen la primera ocupació disminueix de manera molt més lenta, ja que molts aturats d'altres sectors passen a aquesta categoria de l'atur. Des del tercer trimestre de 2012, el nombre d'aturats de llarga durada o que cerquen la primera ocupació només ha disminuït un 15,62 %, molt menys que els sectors productius i que la caiguda global de l'atur, que ha estat del 25,34 % des d'aleshores.

El resultat més destacat d'aquesta dinàmica és la significació del nombre d'aturats de llarga durada o que cerquen la primera ocupació, que actualment representa més del 60 % dels aturats i té una certa resistència a disminuir. Tot i que el pes d'aquest percentatge és molt superior al de 2012, durant el tercer trimestre de l'exercici actual ha disminuït en més de

2. L'ATUR

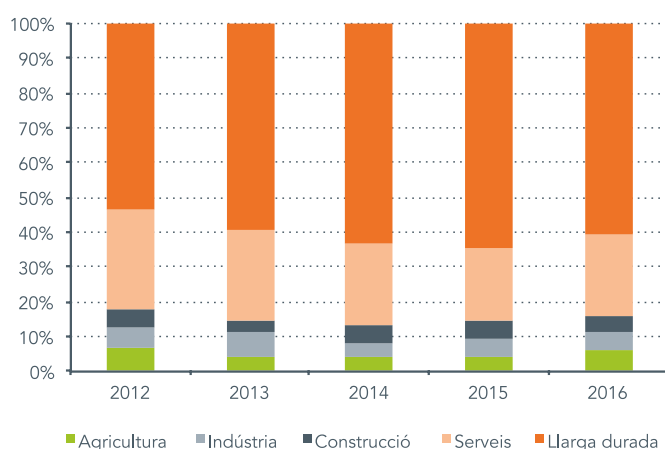
quatre punts, tal com es pot observar al quadre 7 i, de manera més visual, al gràfic 6.

Un dels aspectes de la taxa d'atur en relació amb el mercat de treball de l'àrea és que darrerament la taxa està més influenciada per la variació dels actius que per la d'ocupats. Les dificultats per trobar feina que tenen molts col·lectius implica un cert desencís, i el fet de sortir del mercat de treball fa que la taxa d'atur disminueixi principalment pel menor pes del nombre d'actius, ja que si els actius es man-

tinguessin constants, la taxa seria més alta atesa la poca ocupació relativa que es crea.

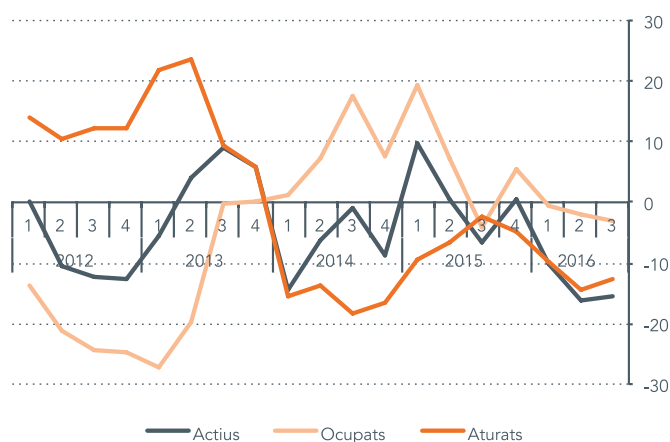
Al gràfic 7 es poden valorar les variacions anuals en milers de persones dels actius, ocupats i aturats. S'hi observa com, des del primer trimestre de 2015, la caiguda dels actius ha estat molt superior a la dels ocupats, cosa que comporta una disminució del nombre d'aturats. La disminució dels actius per desencís o per altres alternatives repercuteix a mitjà termini en l'economia de la zona.

Gràfic 6. Distribució de l'atur per sectors d'activitat i aturats de llarga durada.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Gràfic 7. Variació interanual en milers de persones.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

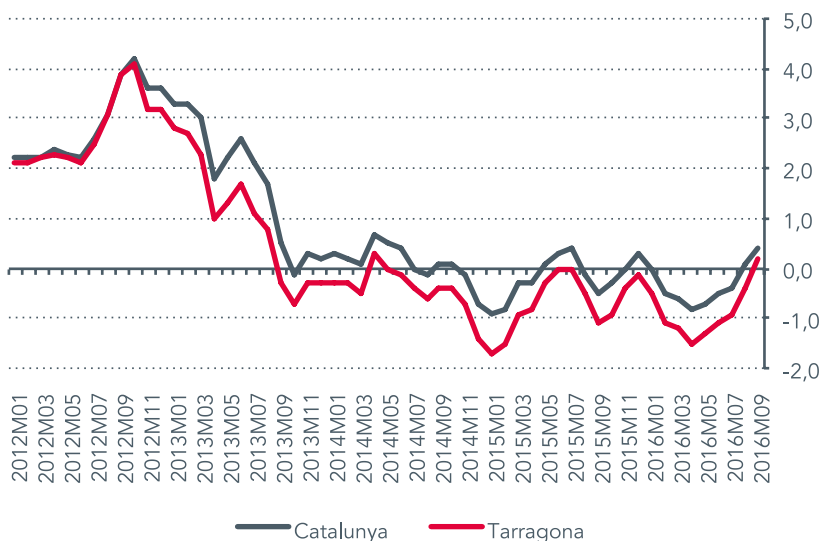
3. L'ÍNDEX DE PREUS DE CONSUM (IPC)

Quadre 8. L'índex de preus de consum. Setembre de 2016 (base 2011)

Base 2011	Tarragona	Catalunya	Espanya
Índex general	102,448	104,617	102,941
Aliments i begudes no alcohòliques	107,160	108,813	107,368
Begudes alcohòliques i tabac	115,283	115,502	116,072
Vestit i calçat	97,071	96,630	96,972
Habitatge	99,176	103,177	100,887
Parament de la llar	98,216	104,527	101,012
Medicina	113,681	113,641	110,753
Transports	96,537	98,191	98,416
Comunicacions	88,319	88,056	88,174
Esbarjo i cultura	97,477	101,207	98,342
Ensenyament	117,848	121,834	117,275
Hotels, cafès i restaurants	106,100	106,176	104,549
Altres béns i serveis	110,876	111,805	109,236
Variacions interanuals %			
Índex general	0,2	0,4	0,2
Aliments i begudes no alcohòliques	0,3	0,9	0,8
Begudes alcohòliques i tabac	0,5	0,4	0,3
Vestit i calçat	0,7	0,8	0,8
Habitatge	-3,6	-2,5	-2,8
Parament de la llar	0,7	1,1	0,1
Medicina	1,1	0,1	-0,2
Transports	-0,1	0,1	0,0
Comunicacions	2,8	2,8	2,8
Esbarjo i cultura	0,0	-0,8	-1,5
Ensenyament	-0,1	1,0	0,5
Hotels, cafès i restaurants	0,8	1,2	1,1
Altres béns i serveis	2,7	2,2	1,8

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Gràfic 8. Variació interanual de l'IPC

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

3. L'índex de preus de consum

La variació interanual de l'índex de preus de consum (IPC) del mes de setembre de 2016 ha estat d'un 0,2 %, una xifra similar a la del conjunt espanyol i inferior a la del català (que ha estat del 0,4 %), tal com es pot observar al quadre 8. En analitzar les dades del quadre, s'observa que, tot i la lleugera variació respecte de mesos anteriors, en què l'indicador era negatiu, la inflació és molt baixa. L'índex de variació de preus en base 2011 indica una variació de 2,448 punts per a Tarragona i de 4,617 per al total català en cinc anys. La contenció de preus durant aquest període en base 100 per al 2011 s'ha produït en comunicacions (88,319), transports (96,537), vestit i calçat (97,071), esbarjo i cultura (97,477), parament de la llar (98,216) i habitatge (99,176).

Els grups amb un increment més gran són ensenyament (117,848), begudes i tabac (115,283), medicina (113,691), altres béns i serveis (110,876), aliments (107,160) i hotels, cafès i restaurants (106,100).

Les diferències entre aquests grups mostren una forta dicotomia entre el grup amb la màxima disminució i el grup amb el màxim augment, entre els quals hi ha una diferència de variació de preus de 30 punts. Les oportunitats d'actuació existent o les millores de productivitat en alguns sectors productius i de distribució han determinat aquest ampli ventall de variacions en cinc anys a les comarques de Tarragona, de les quals es desprèn que no hi ha deflació, sinó més aviat una situació de menor dinamisme de la demanda interna. En aquesta situació, cada sector s'ha anat adequant a les condicions de mercat, alguns, principalment els de demanda local més captiva, augmentant preus i d'altres, amb una demanda més àmplia, augmentant productivitat.

En considerar la variació del darrer any en comparació de la del setembre de 2016, s'observen modificacions importants en l'ordenació que feiem anteriorment des de 2011. Les dades del quadre 8 mostren com el sector que ha experimentat un major augment és el de les comunicacions (2,8 %), seguit d'altres béns i serveis (2,7 %) amb un augment superior als dels conjunts català i espanyol. En tercer lloc hi ha el sector de medicina, amb un augment significatiu a Tarragona (1,1 %), molt superior que el de les altres àrees. Per altra banda, hotels, cafès i restaurants (0,8 %), i vestit i calçat (0,7 %) han augmentat menys que als conjunts català i espanyol, i parament de la llar (0,7 %) ha augmentat menys que al conjunt català i més que a l'espanyol. Per la seva banda, begudes i tabac (0,5 %) ha augmentat una mica més que a les altres dues zones i aliments (0,3 %) ho ha fet menys. Tots aquests grups han augmentat més que l'índex general.

En analitzar l'evolució de la variació interanual de l'índex a Tarragona i Catalunya des de gener de 2012, s'observa, tal

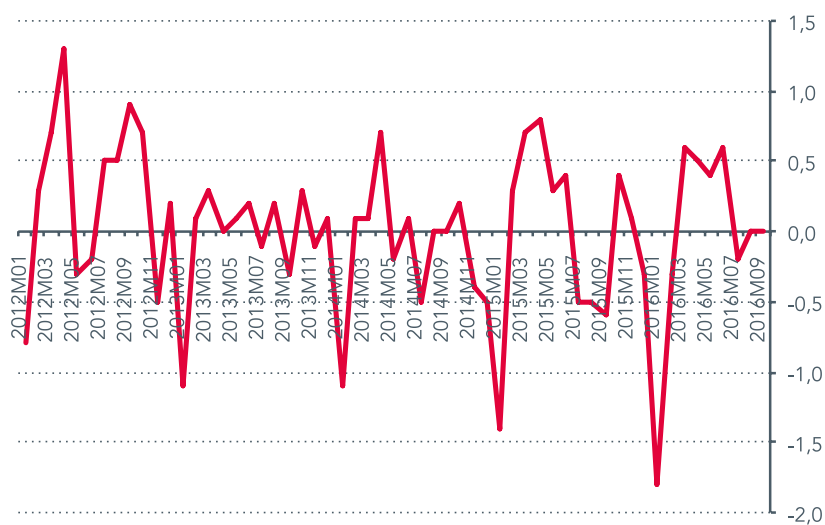
3. L'ÍNDEX DE PREUS DE CONSUM (IPC)

com es mostra al gràfic 8, que la variació catalana sempre ha estat per sobre de la de la zona des de finals de 2012. Les caigudes de preus a l'àrea des de setembre de 2013 han estat pràcticament sempre negatives, i això no ha revertit fins al tercer trimestre de 2016.

Pel que fa a la variació mensual a la zona des de 2012, al gràfic 9 es mostra que hi ha hagut molts mesos amb augment de preus durant aquest

període de quatre anys i que aquests augments són més moderats que les disminucions, molt més pronunciades, principalment en el primer trimestre de l'exercici. Sembla que la debilitat de la demanda comporta al comerç minorista importants esforços per renovar estocs i poder compaginar vendes i marges a un nivell potser més baix, però ajustat a l'estancament de la demanda.

Gràfic 9. Variació mensual de l'IPC a Tarragona.

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

4. L'ACTIVITAT TURÍSTICA

Quadre 9. Nombre de visitants i pernoctacions

	Lloc de residència	Àrea	2016	2015	Variació interanual
Viatgers	Residents a Espanya	Costa Daurada	1.850.423	1.670.132	10,80
		Terres de l'Ebre	282.417	258.126	9,41
	Residents a l'estranger	Costa Daurada	1.393.482	1.278.821	8,97
		Terres de l'Ebre	81.590	70.604	15,56
Pernoctacions	Residents Espanya	Costa Daurada	6.595.760	6.326.697	4,25
		Terres de l'Ebre	950.556	854.808	11,20
	Residents estranger	Costa Daurada	8.450.294	7.747.781	9,07
		Terres de l'Ebre	342.156	301.144	13,62
Viatgers	Residents a Espanya	Total	2.132.840	1.928.258	10,61
	Residents a l'estranger	Total	1.475.072	1.349.425	9,31
Pernoctacions	Residents a Espanya	Total	7.546.316	7.181.505	5,08
	Residents a l'estranger	Total	8.792.450	8.048.925	9,24
Viatgers	Total	Total	3.607.912	3.277.683	10,08
Pernoctacions	Total	Total	16.338.766	15.230.430	9,48

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Quadre 10. La distribució de la demanda per tipus d'oferta. Setembre de 2016/15

Oferta	Viatgers 2016			Pernoctacions 2016		
	Residents	No residents	TOTAL	Residents	No residents	TOTAL
Hotels	38,78	29,09	67,86	23,90	33,11	57,02
Càmping	15,45	6,93	22,38	17,52	13,12	30,63
Apartaments	4,16	4,71	8,86	4,37	7,44	11,81
Cases Rurals	0,74	0,16	0,89	0,40	0,14	0,54
TOTAL	59,12	40,88	100,00	46,19	53,81	100,00

Oferta	Viatgers 2015			Pernoctacions 2015		
	Residents	No residents	TOTAL	Residents	No residents	TOTAL
Hotels	40,41	28,42	68,83	21,64	35,39	56,33
Càmping	14,27	7,21	21,48	18,27	12,24	31,64
Apartaments	4	4,87	8,88	3,98	7,99	11,57
Cases Rurals	0,66	0,15	0,81	0,32	0,17	0,46
TOTAL	59,34	40,66	100	44,2	55,8	100

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

4. L'activitat turística

L'activitat turística és molt important en l'economia de l'àrea. Aquesta està molt estacionalitzada a les dues marques turístiques de la zona: la Costa Daurada i les Terres de l'Ebre. Ho està tant que gairebé el 50 % de les pernoctacions totals dels tres primers trimestres es concentren al mes de juliol i agost. Aquesta és una de les febleses estructurals del sector. Tot i això, en analitzar l'evolució de la conjuntura de 2016 respecte de l'any anterior (amb dades de gener a setembre), s'observa un augment de viatgers del 10,08 % i de pernoctacions del 9,48 % (vegeu el quadre 9).

Els residents a Espanya han significat el 59,11 % dels visitants i només un 46,18 % de les pernoctacions, mentre que els no residents a Espanya hi han tingut una estada més llarga. Per marques turístiques, la Costa Daurada acull un 89,91 % dels visitants i un 92,05 % de les pernoctacions del conjunt de les dues marques. En analitzar en detall el quadre 9, s'observa com l'augment dels viatgers i de les pernoctacions de no-residents ha estat superior a les Terres de l'Ebre que a la Costa Daurada, encara que la significació global dels turistes no residents sigui molt superior a la Costa Daurada. Per contra, l'augment dels visitants residents a Espanya ha estat superior a la Costa Daurada, tot i que amb menys pernoctacions que a les Terres de l'Ebre, que sembla que guanya quota de mercat davant del turista no resident.

En valorar l'acolliment dels visitants per tipus d'oferta en comparació de l'any 2015 (vegeu el quadre 10), s'observa que, en la temporada actual, la penetració dels hotels disminueix pel que fa a viatgers i augmenta en pernoctacions; als càmpings incrementa el nombre de viatgers i baixa el de pernoctacions; en apartaments es manté el nombre de viatgers i augmenten les pernoctacions, i els allotjaments rurals augmenten lleugerament la seva participació en l'acolliment de la demanda.

La temporada ha tingut algunes característiques precises que marquen diferències respecte de l'anterior i permeten fer algunes puntualitzacions relatives a les diferents ofertes. Tal com es mostra al quadre 11, tots els tipus d'oferta han registrat valors positius excepte la combinació no residents i allotjaments rurals. Els increments per sobre de la variació total s'han produït principalment en allotjaments rurals, amb una major incidència a les Terres de l'Ebre que a la Costa Daurada, on la dependència del turista no resident és menor, i després en apartaments, també amb variacions superiors a les Terres de l'Ebre que a la Costa Daurada, on es registra un augment important de residents a Espanya respecte d'estrangers.

4. L'ACTIVITAT TURÍSTICA

Quadre 11. Variació interanual de viatgers i pernoctacions per tipus d'oferta i marques turístiques

	Àrea/residència	Hotels	Càmpings	Apartaments	Allotjaments rurals	TOTAL
Residents a Espanya	Costa Daurada	4,60	28,40	11,58	21,30	10,80
	Terres de l'Ebre	6,91	8,02	84,74	11,17	9,41
Residents a l'estranger	Costa Daurada	11,33	2,09	5,25	-5,55	8,97
	Terres de l'Ebre	16,38	8,62	87,44	11,10	15,56
Pernoctacions						
Residents a Espanya	Costa Daurada	0,71	6,51	13,93	36,81	4,25
	Terres de l'Ebre	10,05	7,95	52,22	25,17	11,20
Residents a l'estranger	Costa Daurada	13,66	1,54	3,79	-8,08	9,07
	Terres de l'Ebre	22,74	1,39	63,43	19,47	13,62
Viatgers	Residents a Espanya	4,93	25,95	15,53	17,05	10,61
	Residents a l'estranger	11,55	2,81	6,40	-0,39	9,31
Pernoctacions	Residents a Espanya	1,88	6,68	15,89	31,68	5,08
	Residents a l'estranger	13,92	1,53	4,34	-1,89	9,24
Viatgers	Total	7,67	17,74	10,49	13,57	10,08
Pernoctacions	Total	11,90	5,50	5,57	6,53	9,48

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Quadre 12. La distribució de la demanda per tipus d'oferta. Setembre de 2016/15

Oferta	Viatgers 2016			Pernoctacions 2016		
	Residents	No residents	TOTAL	Residents	No residents	TOTAL
Hotels	38,78	29,09	67,86	23,90	33,11	57,02
Càmping	15,45	6,93	22,38	17,52	13,12	30,63
Apartaments	4,16	4,71	8,86	4,37	7,44	11,81
Cases Rurals	0,74	0,16	0,89	0,40	0,14	0,54
TOTAL	59,12	40,88	100,00	46,19	53,81	100,00

Oferta	Viatgers 2015			Pernoctacions 2015		
	Residents	No residents	TOTAL	Residents	No residents	TOTAL
Hotels	40,41	28,42	68,83	21,64	35,39	56,33
Càmping	14,27	7,21	21,48	18,27	12,24	31,64
Apartaments	4	4,87	8,88	3,98	7,99	11,57
Cases Rurals	0,66	0,15	0,81	0,32	0,17	0,46
TOTAL	59,34	40,66	100	44,2	55,8	100

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Els càmpings han tingut un augment important dels visitants residents a la Costa Daurada i, en menor mesura, de pernoctacions. Als hotels, que constitueixen la part més significativa de l'oferta, ha augmentat el nombre de visitants no residents i les pernoctacions d'aquests visitants, mentre que les dels residents s'han incrementat per sota de les variacions totals.

En avaluar l'acolliment dels visitants per tipus d'oferta respecte de l'any 2015 (vegeu el quadre 12), s'observa que, en la temporada actual, la penetració dels hotels disminueix pel que fa a viatgers i augmenta en pernoctacions, amb una menor incidència de les pernoctacions dels no residents i un augment de les dels residents. Als càmpings incrementa el nombre de viatgers i baixa el de pernoctacions, amb una variació significativa de residents, tot i la disminució de pernoctacions d'aquest grup. En apartaments es manté el nombre de viatgers i augmenta el de pernoctacions. I els allotjaments rurals augmenten lleugerament la seva participació en l'acolliment de la demanda.

La temporada ha tingut algunes característiques precises que marquen diferències respecte de l'anterior i permeten fer algunes puntualitzacions relatives a les diferents ofertes. Tal com es mostra al quadre 11, tots els tipus d'oferta han registrat valors positius excepte la combinació no residents i allotjaments rurals. Els increments per sobre de la variació total s'han produït principalment en allotjaments rurals, amb una major incidència a les Terres de l'Ebre que a la Costa Daurada, on la dependència del turista no resident és menor, i després en apartaments, també amb variacions superiors a les Terres de l'Ebre que a la Costa Daurada, on es registra un augment important de residents a Espanya respecte d'estrangers.

Els càmpings han tingut un augment important dels visitants residents a la Costa Daurada i, en menor mesura, de pernoctacions. Als hotels, que constitueixen la part més significativa de l'oferta, ha augmentat el nombre de visitants no residents i les pernoctacions d'aquests visitants, mentre que les dels residents s'han incrementat per sota de les variacions totals.

En avaluar l'acolliment dels visitants per tipus d'oferta respecte de l'any 2015 (vegeu el quadre 12), s'observa que, en la temporada actual, la penetració dels hotels disminueix pel que fa a viatgers i augmenta en pernoctacions, amb una menor incidència de les pernoctacions dels no residents i un augment de les dels residents. Als càmpings incrementa el nombre de viatgers i baixa el de pernoctacions, amb una variació significativa de residents, tot i la disminució de pernoctacions d'aquest grup. En apartaments es manté el nombre de viatgers i augmenta el de pernoctacions. I els allotjaments rurals augmenten lleugerament la seva participació en l'acolliment de la demanda.

4. L'ACTIVITAT TURÍSTICA

La durada mitjana de l'estada ha disminuït un 2,54 % respecte de la temporada 2015 (vegeu el quadre 13), principalment per la menor durada de l'estada de visitants residents a la Costa Daurada, tant en hotels com en càmpings. Les estades més curtes corresponen als visitants residents en hotels i allotjament rurals, mentre que els no residents fan estades més llargues, principalment a la Costa Daurada. En general, la durada mitjana de les estades és superior en càmpings i apartaments per les estades dels no residents.

La temporalitat és un dels elements determinants del turisme a la zona. Al gràfic 10 es representa el nombre de visitants mensuals de les quatre darreres temporades i s'observa la concentració d'aquests visitants en els mesos de juliol i agost. També s'hi veu l'increment de les pernoctacions dels residents els darrers dos exercicis i el predomini dels no residents a partir del mes de maig. Aquests elements d'estacionalitat que comentàvem anteriorment representen prop d'un 50 % de l'ocupació de l'oferta de l'exercici, que es concentra en els mesos de juliol i agost. Aquesta concentració i la disminució de l'estada dels visitants són els principals problemes de l'oferta turística de la zona, una tendència que ha continuat durant l'exercici de 2016.

Quadre 13. La durada mitjana de l'estada per visitant

2016		Àrea	Hotels	Càmpings	Apartaments	Allotjaments rurals	TOTAL
Residents a Espanya	Costa Daurada		2,82	5,03	4,86	2,35	3,56
	Terres de l'Ebre		2,62	6,06	3,71	2,57	3,37
Residents a l'estranger	Costa Daurada		5,23	9,01	7,23	4,57	6,06
	Terres de l'Ebre		3,61	5,19	4,21	3,26	4,19
TOTAL			3,80	6,20	6,03	2,73	4,53
2015		Àrea	Hotels	Càmpings	Apartaments	Allotjaments rurals	TOTAL
Residents a Espanya	Costa Daurada		2,93	6,06	4,76	2,09	3,79
	Terres de l'Ebre		2,54	6,07	4,50	2,28	3,31
Residents a l'estranger	Costa Daurada		5,12	9,06	7,33	4,70	6,06
	Terres de l'Ebre		3,42	5,56	4,83	3,03	4,27
TOTAL			3,77	6,99	6,15	2,57	4,65
Variació 2016/15		Àrea	Hotels	Càmpings	Apartaments	Allotjaments rurals	TOTAL
Residents a Espanya	Costa Daurada		-3,72	-17,05	2,11	12,79	-5,90
	Terres de l'Ebre		2,94	-0,06	-17,60	12,60	1,64
Residents a l'estranger	Costa Daurada		2,09	-0,54	-1,39	-2,68	0,09
	Terres de l'Ebre		5,47	-6,66	-12,81	7,53	-1,68
TOTAL			0,81	-11,32	-1,95	6,34	-2,54

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Gràfic 10. Pernoctacions mensuals

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

5. L'HABITATGE

5. La construcció residencial

L'activitat del sector de la construcció residencial va parar en sec a partir de 2009 i va continuar a la baixa fins al 2015. En aquell moment el nombre d'habitatges iniciats al conjunt de les comarques de la zona era inferior al 3 % dels habitatges iniciats l'any 2007 (de 16.822 habitatges iniciats al 2007 es va passar a 486). S'espera que la conjuntura canviï, tot i que no per arribar a la significació d'abans de la crisi, sinó perquè l'any actual sigui lleugerament millor que l'anterior. Un indicador que generaria expectatives més positives és l'augment de la relació entre habitatges iniciats i acabats. Aquestes dades es mostren al quadre 14.

Les perspectives d'iniciar més habitatges dels que s'acaben són positives (majors que 100) l'any 2015 i el primer semestre de 2016, principalment per l'impuls de les Terres de l'Ebre, que és molt superior al del conjunt català, que també augmenta. Per comarques, al primer semestre del 2016 registren valors superiors a 100 el Baix Ebre, el Baix Penedès, la Conca de Barberà i el Montsià. No es troben en aquest dinamisme les dues comarques més poblades: el Baix Camp i el Tarragonès.

Al gràfic 11 es mostra la proporció que la relació entre habitatges iniciats i acabats significa respecte de la del conjunt català. S'hi observa que, des de 2009, els habitatges acabats tenen una significació superior que els iniciats (al contrari que els anys anteriors), una dinàmica que continua fins al 2016. A partir de 2012, els iniciats perden pes en el conjunt català, i el

mateix passa amb els acabats a partir de 2014. L'activitat experimenta un lleuger dinamisme en el conjunt de Catalunya, si bé a la zona és menor.

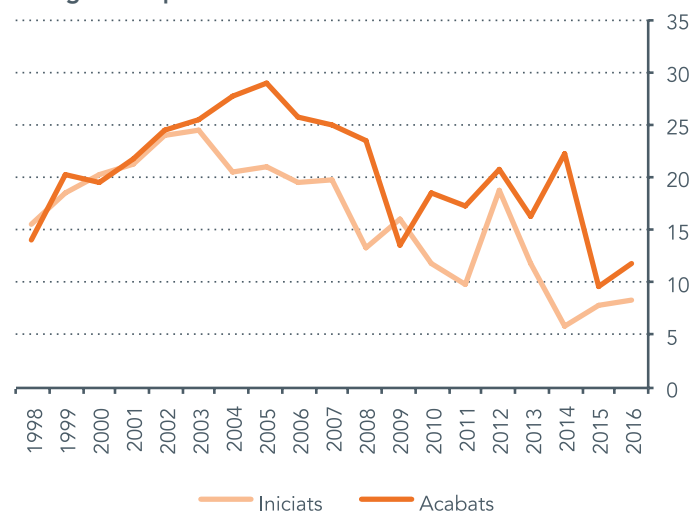
Pel que fa a la construcció residencial, va ser important i rellevant principalment al Camp de Tarragona, tal com mostren les dades del gràfic 12. Tanmateix, la importància relativa d'aquesta activitat a les Terres de l'Ebre va ser molt més elevada que la resta d'activitats productives, tret de l'agricultura. A les Terres de l'Ebre el nombre d'habitatges iniciats augmentava quan al Camp s'havia estabilitzat. Això va tenir conseqüències a partir de 2008, ja que els efectes de la caiguda del sector van tenir un impacte relatiu superior a les comarques ebrenques que a les del Camp de Tarragona.

Les cinc comarques costaneres de la zona són les que tenien més habitatges iniciats. La comparació entre les dues de l'Ebre i les del Camp i el Penedès confirma la importància relativa de l'activitat al Baix Ebre, el Baix Penedès i el Montsià, molt superior a la de la resta de comarques del Camp. Això va suposar tenir un conjunt d'habitatges iniciats i no acabats que van contribuir a augmentar considerablement l'estoc d'habitatges i pot explicar que les conseqüències de la caiguda d'aquesta activitat fossin més greus en aquestes tres comarques. Tot i això, com que al Baix Penedès els habitatges tenien més sortida per la proximitat d'aquesta comarca al mercat de treball de l'àrea de Barcelona, la caiguda s'hi va relativitzar, mentre que les dues comarques costaneres de l'Ebre van tenir menys alternatives a aquesta situació.

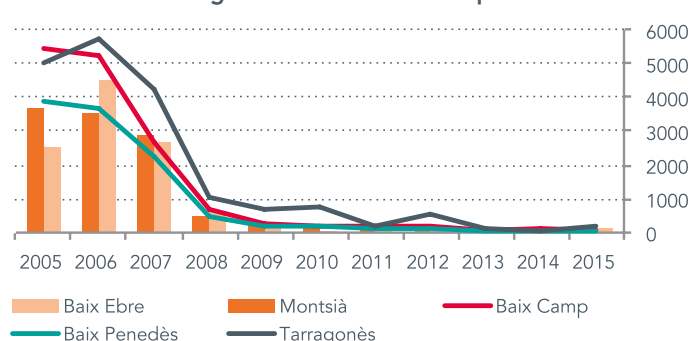
Quadre 14. Habitatges iniciats per cada cent d'acabats

Comarques	2016*	2015	2014	2013	2012	2011
Alt Camp	80,00	40,00	66,67	43,64	14,55	44,26
Baix Camp	59,84	77,91	53,85	34,69	35,82	23,90
Baix Ebre	121,05	258,93	29,25	72,22	20,00	21,62
Baix Penedès	309,68	70,00	37,33	30,00	24,23	32,51
Conca de Barberà	200,00	366,67	66,67	12,70	21,21	111,11
Montsià	287,50	95,12	19,74	24,46	8,26	28,09
Priorat	33,33	300,00	21,43	8,33	41,18	25,00
Ribera d'Ebre	0,00	100,00	60,00	28,57	22,03	16,00
Tarragonès	89,06	130,88	4,33	48,44	67,06	15,05
Terra Alta	0,00	133,33	16,67	23,08	31,58	27,08
Camp de Tarragona	103,10	103,15	16,68	36,05	45,97	35,38
Terres de l'Ebre	229,41	185,44	25,91	33,59	13,49	12,93
Prov. Tarragona	181,51	153,10	68,39	57,47	51,52	42,23

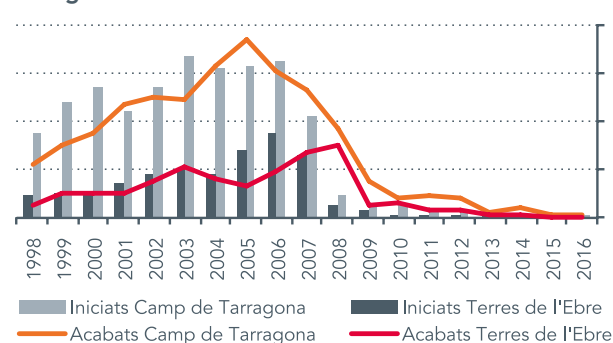
Gràfic 11. Habitatges iniciats i acabats a la província de Tarragona respecte del total català*

Gràfic 13. Habitatges iniciats a les comarques costaneres

Gràfic 12. Habitatges iniciats i acabats al Camp de Tarragona i a les Terres de l'Ebre*

*Dos trimestres

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Territori i Sostenibilitat (Generalitat de Catalunya).

6. COMERÇ EXTERIOR

Quadre 15. Les exportacions i importacions de Tarragona (en milers d'euros)

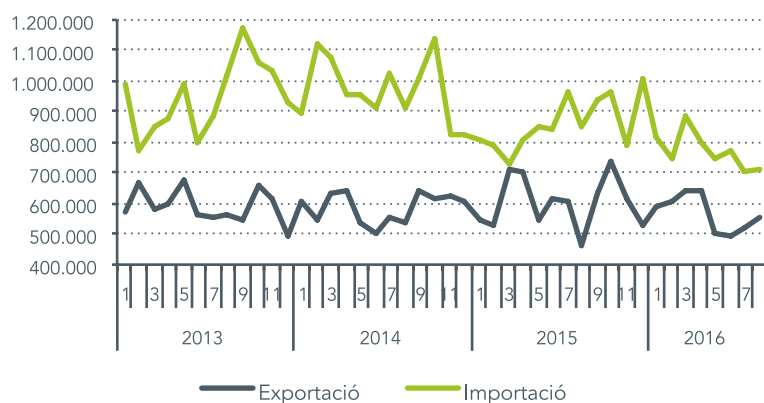
	Any 2015		Any 2016	
	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	548.197	810.642	593.538	811.881
Febrer	532.482	792.430	610.534	750.042
Març	708.551	729.392	645.871	884.093
Abril	699.358	807.960	642.151	799.995
Maig	542.217	853.307	503.743	746.139
Juny	613.486	839.544	495.669	772.514
Juliol	608.762	962.693	521.886	704.490
Agost	462.131	851.164	553.842	715.144
Setembre	637.053	938.422		
Octubre	738.497	963.003		
Novembre	616.714	787.535		
Desembre	532.635	1.004.199		
TOTAL	7.240.083	10.340.291	4.567.234	6.184.297

Variació interanual

	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	-9,27	-9,71	8,27	0,15
Febrer	-2,17	-29,55	14,66	-5,35
Març	11,61	-32,06	-8,85	21,21
Abril	9,17	-15,21	-8,18	-0,99
Maig	0,38	-10,35	-7,1	-12,56
Juny	21,17	-8,22	-19,20	-7,98
Juliol	10,28	-6,44	-14,27	-26,82
Agost	-13,3	-6,95	19,85	-15,98
Setembre	-0,66	-6,8		
Octubre	19,9	-15,3		
Novembre	-0,98	-4,83		
Desembre	-12,38	22		
TOTAL	2,53	-10,38	-3,14	-6,96

Font: Elaboració pròpia a partir d'ESTACOM

Gràfic 14. Exportacions i importacions mensuals de Tarragona (en milers d'euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'ESTACOM

6. El comerç exterior

Des del març de 2016, el ritme de creixement de les exportacions ha estat inferior a l'exercici anterior. La remuntada del mes d'agost, tot i ser important, no ha pogut evitar una variació interanual de -3,14 % en les vendes a l'exterior de la zona, tal com s'indica al quadre 15. Pel que fa a les importacions, la disminució ha estat superior (-6,96 %) i durant l'exercici de 2016 només trobem el mes de març amb un augment molt elevat, mentre que els altres mesos la caiguda comparativa ha estat permanent.

Les importacions disminueixen més que les exportacions. El pes dels productes petrolífers, que ha continuat caient en el període, és més significatiu en les compres que en les vendes de la zona; per això, els seus efectes en valor han estat superiors en les importacions.

Tal com es pot observar al quadre 16, el valor acumulat fins al mes d'agost de les compres i vendes a l'exterior de Tarragona ha experimentat una variació molt diferent de la dels conjunts català i espanyol, on les exportacions han augmentat amb percentatges més alts a Catalunya que al conjunt d'Espanya, i les importacions no han caigut de manera tan contundent. A Catalunya les compres a l'exterior fins i tot han augmentat, cosa que caldria entendre com un major dinamisme en l'activitat econòmica. En aquesta línia, el conjunt de les exportacions i importacions de Tarragona respecte del conjunt català disminueix els vuit primers mesos de 2016 en comparació de l'any anterior.

Les exportacions de la zona augmenten menys que les dels conjunts català i espanyol. Per valorar, en part, aquests dinàmiques diferents cal tenir en compte el component tecnològic que incorporen les exportacions a cada una de les àrees. Al quadre 17 hem distribuït el conjunt del valor exportat segons les particularitats tecnològiques dels productes. Així, s'hi pot observar com a Tarragona augmenta el pes relatiu dels productes amb una baixa intensitat tecnològica i amb una alta intensitat tecnològica, tot i que aquests últims ho fan amb un percentatge baix. Com que disminueix el pes de la resta (intensitats mitjana baixa i mitjana alta), els extrems s'aguditzen.

Per contra, al conjunt català els que incorporen tecnologia alta tenen un pes superior i són els que més augmenten en els anys considerats. En canvi, les qualificacions mitjanes tenen un pes relatiu inferior al de Tarragona, mentre que el pes de les qualificacions baixes és superior. El dinamisme a Catalunya dels productes que incorporen alta tecnologia — més del doble de la significació a Tarragona — pot explicar els diferents ritmes de la variació en les exportacions.

6. COMERÇ EXTERIOR

Per tal de conèixer millor l'activitat econòmica de la zona i, en aquest cas, entendre'n les particularitats exportadores, cal analitzar com es transporten els productes cap a l'exterior. En aquest sentit, i en una visió comparativa amb Catalunya (vegeu el quadre 18), a Tarragona s'observa el pes creixent de la carretera (el sistema més utilitzat), seguida del transport marítim i altres sistemes. Per contra, en detallar la significació del ferrocarril, s'observa que té un pes insignificant i una clara tendència a disminuir.

En el total català, i comparativament amb Tarragona, s'observa un pes inferior del transport marítim fins al 2015 i una menor significació de la carretera (tot i que torna a ser el sistema més emprat). El valor d'altres sistemes és molt superior al de Tarragona, i el ferrocarril també hi té un valor insignificant, tot i que més rellevant que a Tarragona.

Quadre 16. Comparació de la dinàmica exportadora i importadora

	Exportació	Importació
Tarragona		
Variació 2015-16 Acumulat agost	-3,14	-6,96
Catalunya		
Variació 2015-16 Acumulat agost	2,1	1,9
Espanya		
Variació 2015-16 Acumulat agost	1,34	-1,58
Tarragona/Catalunya		
Any 2015	11,34	13,6
2016 fins al agost	10,66	12,13

Font: Elaboració pròpia a partir d'ESTACOM

Quadre 18. Distribució del sistema de transport utilitzat per a les exportacions (en euros)

Tarragona	Marítim	Ferrocarril	Carretera	Altres	TOTAL
2013	33,04	0,31	65,23	1,42	100
2014	33,42	0,33	65,30	0,95	100
2015	32,92	0,08	65,73	1,27	100
2016	29,21	0,05	69,04	1,70	100
Tarragona	Marítim	Ferrocarril	Carretera	Altres	TOTAL
2013	29,67	0,84	61,86	7,63	100
2014	28,96	0,99	63,22	6,83	100
2015	29,12	0,87	63,14	6,87	100
2016	30,53	0,51	62,27	6,69	100

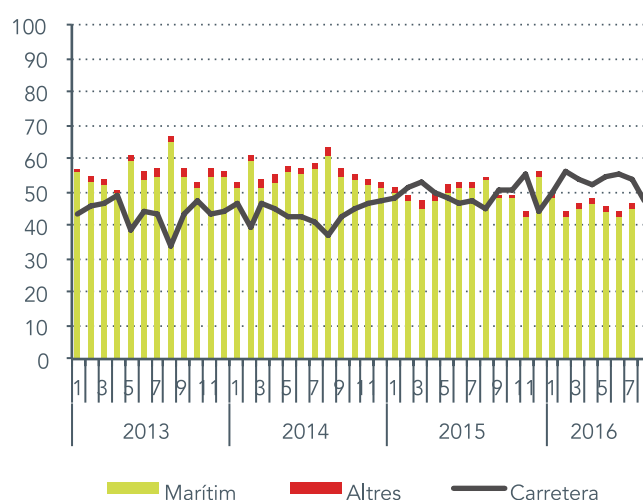
Font: Elaboració pròpia a partir d'ESTACOM

Quadre 17. La intensitat tecnològica dels productes exportats

Tarragona	Alta	Mitjana alta	Mitjana baixa	Baixa	Sense classificació	TOTAL
2013	1,64	61,67	16,37	14,86	5,46	100
2014	2,36	58,06	16,35	16,07	7,16	100
2015	2,80	57,91	14,42	17,54	7,33	100
2016	4,03	56,62	13,84	19,27	6,24	100
Catalunya	Alta	Mitjana alta	Mitjana baixa	Baixa	Sense classificació	TOTAL
2013	8,97	47,24	13,37	24,63	5,80	100
2014	9,32	46,89	13,08	25,17	5,54	100
2015	9,62	47,00	12,65	25,36	5,37	100
2016	10,23	47,18	12,37	25,35	4,86	100

Font: Elaboració pròpia a partir d'ESTACOM

Gràfic 15. Utilització dels sistemes de transport de les exportacions i importacions a Tarragona (en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'ESTACOM

8. ÍNDEX DE QUADRES I GRÀFIC

Relació de quadres:

- Quadre 1.** Els ocupats. Tercer trimestre de 2016
- Quadre 2.** La contractació laboral a Tarragona
- Quadre 3.** Variació interanual dels actius i de l'ocupació. Tercer trimestre de 2016
- Quadre 4.** Variació interanual d'afiliats a la Seguretat Social. Setembre de 2016
- Quadre 5.** Distribució de l'augment de l'ocupació assalariada en funció de la grandària de les empreses
- Quadre 6.** La taxa d'atur. Tercer trimestre de 2016
- Quadre 7.** Anàlisi sectorial dels aturats. Tercer trimestre de 2016
- Quadre 8.** L'índex de preus de consum. Setembre de 2016 (base 2011)
- Quadre 9.** Nombre de visitants i pernoctacions
- Quadre 10.** La distribució de la demanda per tipus d'oferta. Setembre de 2016/15
- Quadre 11.** Variació interanual viatgers i pernoctacions per tipus d'oferta i marques turístiques
- Quadre 12.** La distribució de la demanda per tipus d'oferta. Setembre de 2016/15
- Quadre 13.** La durada mitjana de l'estada per visitant
- Quadre 14.** Habitatges iniciats per cada cent d'acabats
- Quadre 15.** Les exportacions i importacions de Tarragona (en milers d'euros)
- Quadre 16.** Comparació dels indicadors
- Quadre 17.** La intensitat tecnològica dels productes exportats
- Quadre 18.** Distribució del sistema de transport utilitzat per a les exportacions (en euros)

Relació de gràfics:

- Gràfic 1.** Variació de l'ocupació intertrimestral
- Gràfic 2.** Variació de l'ocupació als principals sectors a la zona (base 100). Primer trimestre 2014
- Gràfic 3.** Variació interanual d'actius i ocupats. Tendència
- Gràfic 4.** Variació interanual del total d'afiliats a la Seguretat Social
- Gràfic 5.** Variació trimestral de la taxa d'atur el tercer trimestre
- Gràfic 6.** Distribució de l'atur per sectors d'activitat i aturats de llarga durada
- Gràfic 7.** Variació interanual en milers de persones
- Gràfic 8.** Variació interanual de l'IPC
- Gràfic 9.** Variació mensual de l'IPC a Tarragona
- Gràfic 10.** Pernoctacions mensuals
- Gràfic 11.** Habitatges iniciats i acabats a la província de Tarragona respecte del total català
- Gràfic 12.** Habitatges iniciats i acabats al Camp de Tarragona i a les Terres de l'Ebre
- Gràfic 13.** Habitatges iniciats a les comarques costaneres
- Gràfic 14.** Exportacions i importacions mensuals de Tarragona (en milers d'euros)
- Gràfic 15.** Utilització dels sistemes de transport de les exportacions i importacions a Tarragona (en euros)